

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

**Міжрегіональні управління
Міністерства юстиції**

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Міністерство юстиції України з метою формування єдиної практики застосування законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань щодо одночасності проведення державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр), за результатом вчиненої нотаріальної дії повідомляє таке.

Відповідно до загальних засад, визначених статтею 4 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі – Закон про реєстрацію), державна реєстрація юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, на підставі документів, поданих у паперовій формі, проводиться в межах Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя за місцезнаходженням юридичної особи чи громадського формування, що не має статусу юридичної особи.

Водночас частиною третьою вказаної статті встановлено, що державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у результаті нотаріального посвідчення правочину, предметом якого є відчуження (передання) частки засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи (крім акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, товариств з додатковою відповідальністю), у результаті видачі свідоцтва про право на спадщину на частку засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи (крім акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, товариств з додатковою відповідальністю) проводиться нотаріусом, яким вчинено відповідну нотаріальну дію, відразу після вчинення посвідчувального напису на документі або підписання документа,

що ним видається, крім випадків нотаріального посвідчення правочину, правовий наслідок якого пов'язується з настанням певної обставини, та інших випадків, передбачених цією статтею.

Тобто Законом про реєстрацію передбачено особливості як в суб'єктному складі, так і в основоположних принципах державної реєстрації, що полягають у проведенні державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, саме нотаріусом у результаті вчинення певної нотаріальної дії.

При цьому Закон про реєстрацію з метою забезпечення нерозривності вчиненої нотаріальної дії та проведення державної реєстрації змін за результатом її вчинення передбачає одночасність вчинення/проведення таких дій.

Звертаємо увагу, що у такому разі не застосовується положення пункту 3² частини першої статті 28 Закону про реєстрацію щодо подання документів до неналежного суб'єкта державної реєстрації, незважаючи на те, що відповідно до положення частини другої статті 4 Закону про реєстрацію державна реєстрація юридичних осіб на підставі документів, поданих у паперовій формі, проводиться в межах Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя за місцезнаходженням юридичної особи.

Наприклад, якщо свідоцтво про право на спадщину на частку засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи видано в місті Полтава, а місцезнаходженням відповідної юридичної особи є місто Львів, у такому разі відповідний нотаріус у місті Полтава проводитиме державну реєстрацію змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі.

Звичайно, це обумовлює і наявність чи відсутність певних документів, що подаються заявником для державної реєстрації юридичної особи, залежно від того, яка із вищенаведених норм статті 4 Закону про реєстрацію застосовується.

Статтею 17 Закону про реєстрацію визначено документи, що подаються заявником для державної реєстрації юридичної особи.

Частиною четвертою вказаної статті встановлено перелік документів, що подаються для державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, у тому числі змін до установчих документів юридичної особи, крім змін до відомостей, передбачених частиною п'ятою цієї статті.

Так, для державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі, щодо складу засновників (учасників) юридичної особи в класичному випадку, тобто у випадку, передбаченому частиною другою статті 4 Закону про реєстрацію, заявник має подати державному реєстратору, зокрема, примірник оригіналу (нотаріально засвідчену копію) рішення уповноваженого органу управління юридичної особи про зміни, що вносяться до Єдиного державного реєстру, установчий документ юридичної особи в новій редакції (у разі, якщо відомості про засновників (учасників) юридичної особи містяться в її установчому документі).

При цьому заявником у такому випадку відповідно до пункту 8 частини першої статті 1 Закону про реєстрацію є уповноважений представник юридичної особи.

Водночас, враховуючи вищенаведені особливості при застосуванні частини третьої статті 4 Закону про реєстрацію, під час вчинення відповідної нотаріальної дії відсутній представник юридичної особи, який в класичному випадку виступає заявником, а також ще не створені документи, які передбачені для цілей державної реєстрації у класичному випадку.

Наприклад, під час вчинення нотаріальної дії щодо оформлення спадщини на частку засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи звичайно відсутні такі документи, як рішення уповноваженого органу управління юридичної особи про зміни, що вносяться до Єдиного державного реєстру. У такому разі спочатку нотаріус має видати свідоцтво про право на спадщину та зареєструвати зміни у складі засновників (учасників) відповідної юридичної особи на підставі відповідного свідоцтва, а вже потім спадкоємець разом з іншими учасниками юридичної особи зможе приймати рішення (за потреби).

Разом з тим звертаємо увагу на необхідність враховувати установчий документ юридичної особи, оскільки у ньому можуть міститися положення, що закріплюють виключне право, наприклад, загальних зборів юридичної особи приймати до складу засновників (учасників) набувача частки чи спадкоємця частки засновника (учасника) у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи. Наявність таких положень в установчому документі юридичної особи зумовлює застосування у таких відносинах частини другої статті 4 та частини четвертої статті 17 Закону про реєстрацію.

Просимо вищезазначену інформацію довести до відома суб'єктів державної реєстрації та провести відповідну роз'яснювальну роботу.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ